

EF sum samveldi

TAD rúka politiskir neistar í Europa í hesum døgum. Borgarakríggið í Jugoslavia hevur verið nógv frammi í kjakinum, men ein spurningur er, sum hevur og fær sera nógv umtal, og tað er framtíð EF. Í komandi mánað skal lagna EF avgerast í hálendska býnum Maast-richt. Hetta er mest týðandi fundur- in um EF, síðani felagsskapurin varð stovnaður. Tí nú skal gerast av í hvussu stóran mun EF skal gerast eitt samveldi berturav — meinligt USA.

LONDINI í EF eru ikki samd um, hvussu felagsskapurin skal skipast og mennast í framtíðini. Týskland og Frakland eru forspákarar fyri at skipa EF eftir amerikonskum leisti, t.v.s. at gera EF til tær sameindu tjóðirnar í Europa við eini stjórni. Europeiska Samveldið skal so móguliga hava sín egna her, sítt egna gjaldoyra osfr. Hetta merkir, at valdið hjá teimum einstøku lond- unum í nógvum førum verður flutt til EF-stjórnina. Tað verður hon, sum tekur avgerðir, sum viðvíkja tí yvirorðaða politikkinum hjá sam- veldinum. Átlanin er so, at tey ein- støku tingini, parlamentini, skulu taka sær av meira lokalum málum.

TAD er ikki avgjörður meiriluti mill- um EF-londini at fremja umrøddu og kollveltandi umlegging. Bretland

er tað landið, sum er mest ímóti ætlanunum. Og í hesum døgum hevur bretska parlamentid aðal- orðaskifti um spurningin. Kon- servativi stjórnarflokkurin gongur í tveimum bólkum, og tað sama ger arbeidaraflokkurin. Meðan leiðslan í konservativa flokkinum er varin við sínum úttalilsum fyri einum EF- samveldi, so er leiðslan í arbeidara- flokkinum fyri einum samveldi. Men í báðum flokkum eru tó sterk- ar kreftir, sum eru hart ímóti at geva nakað vald til eina EF-stjórn í Bruxelles ella Strassburg. Hetta málið er rætt og slætt vorðið di- lemmaið í bretska politikki í löt- uni, og kann lætt koma at verða av- gerandi fyri, hvør kemur at styra Bretlandi komandi árin. Eisini kann bretska stóðan fáa álvarsligar av- leiðingar fyri EF sum heild, tí av- gerðirnar, sum í næstum skulu tak- ast um framtíðina hjá EF, skulu samtykkjast einmælt av øllum 12 limalondunum, eisini Bretlandi.

SPURNINGURIN um eitt EF-sam- veldi er einki minni enn ein avgerð um framtíðar lagnuna hjá Europa og einum stórum parti av heim- um. Skulu nøkur lond í Europa byggja upp múrar rundan um seg fyri harvið at skapa sær sjálvum betri umstøður! Hetta er ein av spurningunum. Ein annar er tann, um tað ikki er skylda hjá vestur- heiminum og harvið serliga EF, nú múrarir eystanfyri eru fálnir, at hjálpa og vera við til at menna hesi lond, heldur enn at byggja nýggjar

múrar upp fyri teimum!

EIN kann sjálvandi siga, at eitt bú- skaparliga sterkt EF verður betur ført fyri at hjálpa umheiminum enn eitt veikt og splittað EF, har hvør dregur sína línu. Men spurningurin er um ikki EF við at byggja upp eitt europeiskt samveldi av nøkrum út- valdum londum er við at byggja upp múrar millum vesturheimin og so tey mongu lond eitt nú eystan- fyri, sum enn og leingi frammyvir fara at knóga undir byrðunum av ein- um skeivum kommunistiskum bú- skaparpolitikki! Jarntjaldið verður avloyst av einum ECU-tjaldi. Tað er annars greitt, at vesturheimurin komandi árin fer at fáa álvarsligar trupulleikar við tí vaksandi »flótta- fólkak-streyminum úr eitt nú fyrr- verandi kommunistisku londunum. Spurt kann tí verða, um umrøddu ECU-tjald er ein roynd at støða einum tílikum streymi av fólkum til vælfæðarsamfelag okkara!

TÁ tosað verður um at brúka USA sum fyrmynd, so eiga vit at gera okkum greitt, at útgangsstøðið hjá táverandi stovnarunum av USA og teimum, sum ynskja eitt europeiskt samveldi, er fullkomiliga ymiskt. Teir, ið stovnaðu USA, vóru fólk, sum vóru ónøgd við verandi heim- lond og ynsktu at skapa nakað nýtt. Og tá avtornaði høvdu tey øll felags mál, sum í dag verður tosað um alt USA. Her er stóðan í Europa jú ein heilt onnur. Vit hava ein hóp av tjóðum, sum allar hava hvør sítt

móðurmál, og har fólk eru errin av sínum tjóðskapi. Hvussu skal ein nú fáa hesi fólk, sum lutvíst eru nøgd við sítt, at fegnast um ein heilt nýggjan form fyri tjóðskapi!

TJÓÐSKAPUR - nationalisma — kann vera bæði góð og ring. Hon má tó ongantíð gerast ein veruligur valdsfaktorur, men skal hinvegin vera motorurin, sum drivur verkið. Vit siggja í hesum døgum, hvussu nationalismen kann forkoma øllum, men vit siggja hana eisini vera slóð- ara fyri rættvísari samfeløgum og einum ríkari mentanarlívi. So tað er greitt, at tað er ikki antin ella.

SPURNINGURIN er so hvussu nógv eitt europeiskt samveldi for- kemur av teimum góðu tjóðskapar- ligu eyðkennunum í Europa, sum vit øll so fegin vilja varðveita! Og spurningurin er eisini, hvussu nógv hetta samveldið fer at forkoma av okkara demokratisku rættindum, og hvussu hesi saman fara at ávirka tey einstøku londini. Vandin fyri at eitt tílíkt samveldi við so ymiskum londum bara verður til ein ovur- stóran byrokratiskan felagsskap er til staðar. Og tá er spurningurin um hann ikki — um ikki so mong ár — aftur syndrast innanfrá.

sosigaley

Dimmalætting

DAEBLADIÐ

KRUSUS

14. SEPTEMBER

FRIÐ FÖROYAR

NORÐURSTØ

Sambandsting- vinna og Dimma

NÚ er tað móguliga so, at onkur vil halda, at vit á hesi síðu hava brúkt í so nógv pláss og tíð uppá tingkvinnu sambandsloks- ins í Havn. Tað kann vera nakað um tað, og tí skal hon fáa eitt seinasta orðið frá okkum á hesum sinni, nú hon sleppur at brúka hálva forsiðuna á Dimma- lætting at breiða seg á aftursvari til okkara.

Rætt skal vera rætt. Vit komu við einum skeivum upplýsingi í blaðnum her- fyri, tá vit sögdu, at Lis- beth Petersen er nevndar- limur í Dimmalætting. Tað er hon ikki, og vit biðja hana fyrigeva okkum hetta mistakið. Men lat okkum so leggja aftrat, at í umrøddu máli

man skeggið sita nærri høkunum enn hon vil vera við.

Vit skrivaðu í vikuni, at tað var ein stórur spurn- ingur, um ikki tingkvinnan var inhabil í umrødda bingomáli, nú hon hevði so tætt tilknýti til Dimmalætting og tætt má hetta tilknýti so sanniliga vera, tá hon í einum og hvørjum smámáli sleppur at breiða seg út á sjálvari forsiðuni á landsins størsta blað. Sjálvt Pauli Ellefsen, fyrrverandi sambandshøv- dingin, mátti lata sær lynda við at fáa síðu 3.

Tað er framvegis okkara hugsan, at tingkvinnu sambandsloksins í rætt- arnevðnini meira hevur hugsað um kappingina við SITT egna blað enn kapp- ingin við áhugafeløg kring landið, tá hon í berum

smásinni og øvund hevur roynt at leggja fót fyri, at føroysk blað, og harimill- um Sosialurin, sleppa at bjóða lesarum sínum bingospæl javnbjódís við donsk blað.

Tá tingkvinnan so í Dimmalætting í gjár sigur, at ákæru okkara eru bæði óseriøsar og ósakligar vilja vit venda spurning- inum til hennara. Er tað ikki bæði ósakligt og óseriøst at brúka sín ting- sess til at forða føroysk- um bløðum at bjóða lesarum sínum bingo, út frá teirri pátíku grund- geving, at hetta fer at ganga út yvir virksemi í frítíðar- og áhugafeløgum! Nei Lisbeth. Sig sum er. Tú unnar ikki eitt nú Sosialinum, sum hevur bjóðað lesarunum at spæla bingo nú í 14 ár, at sleppa at halda fram við hesum

tátti, tí tú sær hetta sum eina óhepna kapping hjá tínum egna blað Dimma- lætting. Harvið er síðsta orð okkara fallið í hesum máli. So verður tað upp til tín, um tú fer at umbiðja pláss aftur á forsiðu Dimmalættingar til at burturforklára veruleikan í hesum máli. Hann stendur annars so krystalklárur í áliti tínum í málinum. Spurningurin er bara at duga at lesa hann við teimum røttu brill- unum. PS. Príppin ella erkvisin, ja bæði orðini eru helst dekkandi fyri "fornýggjils" sambands- floksins í fyrrverandi sam- bandsháborgini Havnini, soleiðis sum tað leika í eftir at hava fingið nøkur skot fyri bógvin.

Sjónvarp til fiskimenn

Føroya Fiskimannafelag hevur sent landsstýrin- um og sjónvarpinum skriv, har heitt verður á tey um at vera so í bandi, at føroyskir fiski- menn kunnu siggja fø- royyska sjónvarpið. Til tess er neyðugt at seta upp eina antenu, ið ikki kostar tað nógv. Hesum taka vit fult og heilt undir við og vilja stuðla Fiskimannafelagnum í ynski tess og vóna, at landsstýrið letur sjón- varpinum eina lítila cykajáttan, soleiðis at hetta kann gerast veruleiki. Tí hvat skuldi verið meira náttúrligt enn tað, at okkara fiskimenn eisini hava

høvi at siggja føroyska sjónvarpið. Felagið hevur eisini heitt á landsstýrið um at brúka millumbylgjusendaran hjá útvarpinum fult út og -ikki sum nú við hálvari megi. Tí sum nú er, tá sendarin bert sendir við hálvari styrkju, røkkur hann ikki til okkara fjarfiskimenn. Nú vit hava bygt sendaran 200 Kw, so átti tað eisini verið ein sjálfvylgja, at hann varð nýttur sum so.

